

Hønefoss- Follumåsen

Beliggenhet

Området ligger en drøy kilometer nordvest for Hønefoss sentrum.

Nasjonale interesser

Kulturmiljøet Follumåsen boligområde er av nasjonal interesse på grunn av Hønefoss sin industrihistoriske rolle hvor kulturmiljøet bidrar til å formidle etterkrigstidens bolighistorie.

Kulturmiljøet har i dag et velbevart og helhetlig preg. Som bymiljø har områdets etterkrigsarkitektur kunnskaps- og opplevelsesverdier som dokumenterer og formidler byens industri- og bolighistorie.

Beskrivelse

Kulturmiljøet består av boliger bygget for direktører, ingeniører og funksjonærer ved Follum fabrikker og ble utbygget i perioden 1947 til 1952.

Årsaken til at bedriften tok initiativ til bygging av relativt mange boliger for direktører og funksjonærer var fordi mange av de ansatte i disse yrkesgruppene ikke var fra distriktet og dermed trengte boliger.

Direktørboligene ble bygget først, deretter de vertikaldelte tomannsboligene med liggende panel og så eneboligene med stående panel. Mye av arealet var skogkledd og har fortsatt bevart mye av sitt opprinnelige preg, med mange store trær. Den sørøstligste delen ble utbygd med ca. seks boliger for direktører ved fabrikken. Alle disse bygningene er eneboliger. De er arkitekttegnet og er alle preget av stilarten som kalles byggmesterfunkis. Husene er i to etasjer, oppført i bindingsverk og kledd med liggende panel. De har saltak, fra begynnelsen tekt med krum teglstein. Hver av boligene har drøyt 100m² grunnflate. Med to fulle etasjer, loft og kjeller er dette rommelige boliger. Det er tre stuer og fem soverom, to peiser og sentralvarmeanlegg. Bygningene er tilnærmet like, men detaljeringen skiller dem fra hverandre.

Resten av området består delvis av noe mindre eneboliger, delvis av tomannsboliger. De mindre eneboligene ble i hovedsak brukt av sivilingeniører, salgssjefer og personer i tilsvarende stillinger. De har mye til felles med de større eneboligene, men er noe enklere i detaljeringen. Tomannsboligene ble bygd for driftsingeniører og liknende. De er vertikaldelte, og de to delene er noe forskjøvet i forhold til hverandre. Disse har et noe enklere formspråk enn eneboligene. Med liggende panel og funkisvinduer er de gode eksempler på etterkrigstidens boligarkitektur.

Faglige råd for forvaltningen

Generelle råd

De etterfølgende faglige rådene skal bidra til å ivareta kulturhistoriske og arkitektoniske verdier i forvaltningen av kulturmiljøet.

Verneverdiene forutsettes ivaretatt av kommunen i deres plan- og byggesaksbehandling. Dette gjelder både hensyn til viktige enkeltbygg, kulturminner, grøntområder og kulturlag innenfor kulturmiljøet samt landskapsrelaterte og strukturelle sammenhenger.

Landskapsnivå

- Innenfor området skal store trær og eksisterende stedegen vegetasjon ivaretas.
- Ethvert tiltak innenfor kulturmiljøet skal ha gode visuelle kvaliteter både i seg selv og i forhold til tiltakets funksjon og dets bygde og naturlige omgivelser og plassering.

Områdenivå

- Utfylling av tomtearealer anses som uheldig tiltak som svekker lesbarheten og opplevelsen av det historiske bebyggelsesmønsteret.
- I området skal historiske bygningshøyder og gesimshøyder være førende for eventuelle nybygg. Den historiske bebyggelsens karakteristiske volum med skala og proporsjoner, samt plassering av bygninger skal videreføres ved nye tiltak.
- Eksisterende bebyggelsesmønster skal opprettholdes.
- Bebyggelsesmønsteret og gatestrukturen er en viktig del av områdets historie og skal bevares og videreføres.

Bygningsnivå

- Ved vedlikehold og utbedring skal kulturhistoriske og arkitektoniske verdier som knytter seg til de historiske byggenes detaljer bevares, derav material- og fargebruk, dør- og vindusutforming og øvrige bygningsdetaljer. Originale bygningsdeler skal bevares, dersom disse er tapt skal de rekonstrueres etter historiske forbilder.
- Der det er gjennomført uheldige tiltak som har svekket kulturmiljøets verdi, egenart og integritet, kan det gjennomføres tilbakeføring og gjenoppbygging av bygninger som viderefører den lokale, historiske byggeskikken og ivaretar miljøets egenart.
- Den historiske fargepaletten skal videreføres, eventuelt tilbakeføres på dokumentert grunnlag.

Møbleringsnivå

- Eksisterende gatebelegg, gatemøblering og elementer som er karakteristiske for området skal bevares eller tilbakeføres.
- Nye elementer; gatemøblering, benker, belysningsarmatur, installasjoner og andre konstruksjoner skal utformes i henhold til historisk forbilde som samsvarer med områdets stedegne karakter.

- Hageareal og verdifulle trær skal bevares.